

A Döntőbizottság D.347/7/2025. számú határozata

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

Az ajánlatkérő 2024. január 30. napján, a Kbt. Harmadik Része – a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja – szerinti, építési beruházás megvalósítására irányuló közbeszerzési eljárást indított, „Önkormányzati utak felújítása 1. szakasz” tárgyban. Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban (továbbiakban: felhívás) rögzítette, hogy beszerzése európai uniós forrásból biztosított, és e körben megjelölte az érintett projekt számát.

Az ajánlatkérő a felhívás III.1.3) M.1. pontjában, műszaki, illetve szakmai alkalmassági követelményként a felhívás feladásának napjától visszafelé számított 5 évben (60 hónapban) olyan, az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően teljesített, befejezett referencia benyújtását várta el, mely tartalmazott legalább 0,6 km közút építést és/vagy átépítést. Az ajánlatkérő a felhívás hivatkozott pontjában emellett tételesen rögzítette az igazolás módját, melynek során a Kbt. 67. § (1) bekezdését, illetve a Kbt. 114. § (2) bekezdését hivatkozta, és rögzítette, hogy a műszaki, illetve szakmai alkalmasságra vonatkozóan az EKR felületén nyilatkozatmintát készített. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként dokumentációt is készített, melyben kifejezetten rögzítette, hogy a műszaki-szakmai alkalmasságról szóló nyilatkozatot az EKR felületén szükséges megtenni.

Az ajánlattételi határidőig mindösszesen nyolc ajánlat került benyújtásra, közte a C. Zrt. ajánlattevő részéről.

A hivatkozott ajánlattevő az M.1. alkalmassági szempontnak való megfelelés érdekében az Építési és Közlekedési Minisztérium, mint a NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. jogutódja számára, az M30 autópálya Miskolc - Tornyosnémeti 40+500 - 64+700 km sz. közötti szakasza kapcsán megvalósított kivitelezési tevékenységre vonatkozó EKR nyilatkozatot nyújtott be. Az ajánlattevő mindezek mellett az EKR felületén, a további nyilatkozatok között, a műszaki-szakmai alkalmasság tekintetében az M.1. pont tekintetében akként nyilatkozott, hogy e tekintetben megfelel a felhívásban foglaltaknak, majd ismertette a szerződést kötő másik felet, a referencia munkát, tételesen felsorolta az elvégzett munkákat, a teljesítés kezdő és befejező időpontját, illetve a műszaki átadás-átvétel időpontját, a teljesítés helyét, és akként nyilatkozott,

hogy a leírt referencia teljesítése az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt. Az ajánlattevő részéről ezen túlmenően ajánlata részeként – az EKR nyilatkozatának alátámasztásaként – nem került csatolásra a szerződést kötő másik fél által kiállított referenciaigazolás.

Az ajánlatkérő 2024. április 25. napján megküldött írásbeli összegezésében a C. Zrt. ajánlattevőt nyilvánította nyertes ajánlattevőnek (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő), a felek közötti szerződés megkötésére 2024. május 22. napján került sor.

A közbeszerzési eljárás lefolytatását követően, az utólagos ellenőrzése során az ellenőrző szervezet annak tisztázására hívta fel az ajánlatkérőt, hogy mutassa be, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata hol tartalmazza a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 23. §-a szerinti, a szerződést kötő másik fél által kiállított referenciaigazolást, figyelemmel arra, hogy építési beruházás esetében az alkalmassági követelményt kizárólag az általa kiadott vagy aláírt igazolással szükséges igazolni, még nemzeti eljárásrendben is. Az ajánlatkérő e körben arról adott tájékoztatást, hogy a nyertes ajánlattevő a referenciamunka beazonosításához szükséges adatokat az EKR felületére feltöltött nyilatkozat-minta kitöltésével megadta, és figyelemmel a Kbt. 69. § (11) bekezdésében foglaltakra, egyrészt a Közbeszerzés Hatóság által működtetett – közhiteles – CoRe szerződés nyilvántartó rendszerében, másrészt a NIF Zrt. hivatalos oldalán keresést tett a megadott referenciamunka vonatkozásában. Az – igazoltan – lefolytatott ellenőrzés eredményeként pedig megállapította, hogy a referenciamunka a nyertes ajánlattevő által a nyilatkozatában szereplő adatoknak megfelelően megvalósult és az megfelelt a kért műszaki alkalmassági követelményeknek.

A jogorvoslati eljárás

A hivatalbóli kezdeményező 2025. május 29. napján – a fentiekben ismertetettek körében megindult szabálytalansági eljárás megindítását követően – hivatalból folytatott jogorvoslati eljárást kezdeményezett a Döntőbizottság előtt. Az M.1. alkalmassági követelmény tekintetében idézte a felhívás releváns rendelkezéseit és arra mutatott rá, hogy a nyertes ajánlattevő kizárólag az EKR felületén tette meg nyilatkozatát, ugyanakkor nem csatolta az EKR nyilatkozat alátámasztására szolgáló, a szerződést kötő másik fél által kiállított referenciaigazolást. Utalt a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdéseire, a Kbt. 69. § (5) bekezdésére, valamint a 321/2015. (X. 30.)

Korm. rendelet 23. §-ának második mondatára, mely szerint a 21. § (2) bekezdés a) pontjának esetét a Kbt. Harmadik Része szerint lefolytatott közbeszerzési eljárásban a Korm. rendelet 22. § (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelően kell igazolni. Minderre figyelemmel, illetőleg az eljárást megindító felhívásban foglaltakra, állította, hogy a Kbt. 69. § (11) bekezdésére történő ajánlatkérői hivatkozás nem helyálló. Meglátása szerint az ajánlatkérő köteles lett volna a nyertes ajánlattevőt a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint a fenti hiány pótlására felszólítani, s csak ennek teljesítése esetén hozhatott volna jogszerű döntést az eljárás lezárásáról. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát nem megfelelően – hiánypótlás kibocsátása nélkül – végezte el, álláspontja szerint megállapítható a Kbt. 69. § (1)-(2) és (5) bekezdéseiből, illetve a Kbt. 71. § (1) bekezdéséből eredő ajánlatkérői kötelezettség megszegése.

Az ajánlatkérő a kezdeményezéssel szemben – az ellenőrző szervezet részére megadott tájékoztatásban is közöltekén túl, ismételten – hivatkozta a Kbt. 69. § (11) bekezdésében foglaltakat, és rámutatott arra, hogy az e-Certis rendszer az EKR-t, mint igazolásra alkalmas adatbázist tartalmazza. Előadta, hogy a nyertes ajánlattevő által benyújtott részletes nyilatkozat alapján a megjelölt referenciamunkát az elektronikus adatbázisokban ellenőrizte, és tekintve, hogy a referenciamunka a CoRe szerződés-nyilvántartásába (mely nyilvántartás az EKR rendszert megelőző, elfogadott adatbázis) feltöltésre került, a referenciamunka valós és megvalósult kivitelezés. Kiemelte, hogy a Kbt. kommentárja alapján a magyarországi nyilvántartások közül a hatósági nyilvántartások, valamint a külön jogszabályban nevesített nyilvántartások tekintendők az igazolás benyújtásának kiváltására alkalmas nyilvántartásnak. Miután pedig a benyújtott referenciamunka közbeszerzési eljárás eredményeként valósult meg, ezért mind a CoRe szerződés nyilvántartásában, mind a NIF Zrt. hivatalos oldalán fellelhető releváns információk alapján megállapításra került, hogy a referencia munka megvalósításra került a megjelölt paraméterekkel és így megfelelt a kért műszaki alkalmassági követelményeknek. Mindezek alapján állította, hogy a jelen eljárásban a Kbt. 69. § (11) bekezdése, illetve a Kbt. 2. § (3) bekezdésében foglalt jóhiszeműség és tisztesség követelményének eleget téve a rendelkezésre álló ingyenes és hiteles adatbázisokban is – alátámasztottan – leellenőrizte a nyertes ajánlattevő által benyújtott referencianyilatkozatot, így a kezdeményező által állított jogsértést nem követte el.

A Döntőbizottság döntésében megjelenő főbb megállapítások

A Döntőbizottság – a közbeszerzési eljárás megindításának napján irányadó Kbt. anyagi jogi rendelkezések figyelembevételével – a hivatalbóli kezdeményezés keretében jogsértés hiányát állapította meg.

A Döntőbizottság rögzítette, hogy kizárólag abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy az ajánlatkérőt az előírásai és a jogszabály által meghatározottak alapján terhelte-e hiánypótlási felhívási kötelezettség. E körben a Kbt. 114. § (2) bekezdésén túl hivatkozta a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés a) pontját és rögzítette, hogy a Korm. rendelet 23. §-ának utolsó mondata értelmében a Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés a) pontjának esetét a Kbt. Harmadik Része szerint lefolytatott közbeszerzési eljárásban a Korm. rendelet 22. § (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelően kell igazolni.

A Döntőbizottság tényként rögzítette, hogy az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Része, 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti közbeszerzési eljárást folytatott le építési beruházás megvalósítására. Az ajánlatkérő a felhívásban és dokumentációban előírta műszaki-szakmai alkalmassági követelményként referencia bemutatását, utalva a Korm. rendelet 23. §-ára. Kiemelte, hogy a Korm. rendelet 23. § utolsó mondata a nemzeti rezsimben lefolytatott építési beruházások megvalósítására vonatkozó közbeszerzési eljárásokban a referencia igazolási módja körében a referenciaigazolást írja elő, melyre az ajánlatkérő a felhívásban is hivatkozott.

Megállapította, hogy a nyertes ajánlattevő az ajánlatában nyilatkozatot tett a referencia kapcsán az alkalmasságáról akként, hogy megjelölte a szerződést kötő felet, a referencia tárgyát, idejét, helyét és azt, hogy a teljesítés szerződésszerű volt. Ezen nyilatkozatban szerepelt minden olyan adat és tény a referenciamunka vonatkozásában, mely egyértelműen beazonosította azon referenciamunkát, mellyel a nyertes ajánlattevő az alkalmasságát igazolni kívánta. Azt is tényként rögzítette, hogy a bemutatott referencia alapját képező szerződés a Közbeszerzési Hatóság CoRe adatbázisában megtalálható.

Hangsúlyozta, hogy a jogalkotó a Kbt. 69. § (11) bekezdését az ajánlattevők adminisztrációs terheinek megkönnyítése érdekében alkotta meg. Célja az volt, hogy ha az ajánlattevő által benyújtandó igazolás ingyenes elektronikus adatbázisba lépve közvetlenül elérhető, akkor ezen dokumentum benyújtása nem kérhető az

ajánlattevőtől. Kiemelte, hogy a jogszabály rögzíti azt is, hogy mi tekinthető ilyen nyilvántartásnak, így a külön jogszabályban nevesített nyilvántartások tekintendők az igazolás benyújtásának kiváltására alkalmas nyilvántartásnak.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a Közbeszerzési Hatóság a Kbt. 187. § (2) bekezdés x) pontja alapján ellátja a CoRe üzemeltetését, amely a közbeszerzések alapján kötött szerződések elektronikus nyilvántartási rendszere. Ezen rendszer ingyenes és bárki számára elérhető.

A Döntőbizottság mindezek alapján elfogadta az ajánlatkérő azon hivatkozását, mely szerint a nyertes ajánlattevő által megadott adatokból az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (11) bekezdése alapján az alkalmasság igazolásához szükséges szerződést meg tudta tekinteni, nem terhelte hiánypótlás elrendelési kötelezettség a jelen eljárásban ahhoz, hogy az ajánlattevő alkalmasságát meg tudja állapítani, így jogszerűen tekintett el a hiánypótlás alkalmazásától.